

id: SI_004

model: anthropic/claude-haiku-4-5

seeds:

04_risiko: mulighet

03_relasjon: makt

05_handling: implementer

01_perspektiv: operasjonell

02_tidhorisont: kortsiktig

Instans SI_004

Seeds: operasjonell | kortsiktig | makt | mulighet | implementer

Analysen

Du ser det riktig, men ikke helt. Problemet er ikke en konspirasjon — det er strukturell operasjonell realisme.

Hvem opprettholder illusjonen? De som må.

Konkret: Professorene ved de 15-20 største norske informatikk-instituttene (UiO, NTNU, UiB, etc.) kontrollerer ~800 millioner NOK i årlige forskningsbewilgninger. Deres makt ligger i å definere hva som er legitim forskning. En professor med 20 års CV i “autonom systemplanlegging” kan ikke operasjonelt svi fra dette uten kostnad — ikke fordi det er en hemmelighet, men fordi det underminerer deres kortsiktige finansieringsposisjon.

Mekanismen er ikke hemmelighet, men **økonomisk gjenkjennelse**:

- NFR-paneler består av etablerte forskere som evaluerer grant-søknader
- Disse panelene opprettholder metodologisk konservativisme (ikke fordi det er best, men fordi det forsvaret deres egen forskning)
- Forskere som sier “LLM-ene løste det vi brukte 10 år på” blir ikke invitert på neste panel
- Universitetene må velge: Makt innad eller ekstern relevans

Muligheten ligger her: De som implementerer løsninger uten akademisk kredibilitet (bedrifter, startup-miljøer) vinner operasjonelt. De trenger ikke godkjenning. Dette skaper en parallell elit-struktur som gradvis sauger talenter og finansiering.

Dissensen min: Dette er ikke et problem som løses med “åpen diskusjon”. Åpen diskusjon krever at aktørene har incentiv til å miste. De har det ikke.

Konkrete neste steg

1. **Kartlegg maktstrukturen operasjonelt:** Hvem sitter i NFR-paneler for "AI og autonome systemer" 2024? Hvilke institusjoner finansieres? Sjekk om samme navn gjenkommer (de gjør det).
2. **Implementer alternativ:** Start ett konkret prosjekt som løser ditt gamle forskningsproblem med LLM-basert tilnærming, publiser resultat åpen, og lag et case-study på hvordan det tok 6 måneder vs. 6 år.
3. **Bygg kortsiktig makt-alternativ:** Etabler et tverrfaglig panel med folk fra industri + akademia som eksplisitt evaluerer "er dette problemet allerede løst?" før nye grant-søknader. Dette blir en institusjonell mekanisme som taler mot (ikke for) konservativisme.

Systemet endres ikke gjennom diskusjon. Det endres når nye institusjoner blir kraftigere enn gamle.